Numidi

El **numidi** o **líbic** era un conjunt de llengües i dialecte, parlat pels númides i libis al nord d'Àfrica a l'antiga regió de Líbia, estretament relacionada amb les llengües amazigues.[1]

Hi ha escassos testimonis de la llengua i només es pot identificar amb seguretat com a pertanyent a la família de llengües afroasiàtiques. Com que els massilis eren ètnicament amazics, se suposa que el numidi oriental era, per tant, una llengua amaziga. La branca amaziga afroasiàtica de vegades es diu *Líbico-berber* , ja que no està clar si aquest numidi cauria dins de les modernes llengües amazigues o en formaria una branca germana. De fet, se suposa àmpliament que constitueix un grup propi, ja que no hi ha rastre dels casos substantius, sistema compartit per les modernes llengües amazigues. No obstant això, s'ha teoritzat que el protoberber tampoc tenia cap cas.

El líbic utilitzava un alfabet estrictament consonàntic, l'escriptura líbica (avantpassada del tifinagh actual). Les inscripcions numídies que han sobreviscut són principalment funeràries i privades, però hi ha inscripcions públiques bilingües púnico-líbiques (com la inscripció de Masinissa a Thugga) o líbico-llatines. En contrast amb això no hi ha rastre de literatura i el numidi es basa principalment en les tradicions orals amb tècniques molt elaborades de transmissió de la llengua. Tot i alguns senyals bilingües i afiliacions potencials amb les llengües existents, els experts no podien desxifrar aquesta llengua més que parcialment, pel que se sap de la forma oriental, probablement és influenciada pel púnic. La forma occidental, que inclou 13 lletres addicionals, seria més primitiva.

Numidi

Tipus	llengua i llengua antiga principalment a Àfrica del Nord
Classificació lingüística	
Afroasiàtic	
Afr. septentrional Amazic	
numidi	
Codis	
ISO 639-1	nxm
ISO 639-2	nxm
ISO 639-3	nxm
SIL	nxm
Glottolog	numi1241 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/numi1241)
IETF	nxm

Hi ha registrada una supervivència de la llengua com a mínim fins al final del període romà, amb inscripcions que daten del 201 a les parets de la fortalesa de Bu Njem, al sud-est de Labiod Medjadja, o els senyals gravats en un gerro de Tiddis al segle IV. Aquesta persistència s'explica pel fet que els romans tenien problemes per entendre i parlar el numidi. [2] Es parla en aquesta època del *neolíbic*, amb motiu de l'evolució de la llengua, especialment sota la influència púnica.

Vegeu també

- Mausoleu libico-púnic de Dougga

Inscripció bilingüe (púnic a l'esquerra i líbic a la dreta) de Thugga

Referències

1. « Écriture libyco-berbère » in Anne Zali et Annie Berthier, *L'aventure des écritures*, Bibliothèque nationale de France & Réunion des musées nationaux, 2002.
2. citat per Plini el Vell a *Naturalis Historia*, V, 1)

Bibliografia

- Dominique Casajus, « L'alphabet touareg », Paris, CNRS Editions, 2015, 256 pages contient plusieurs chapitres sur le libyque
- Lionel Galand, « Le berbère et l'onomastique libyque », in *L'onomastique latine*, Paris, 1977, p. 299-304.
- René Rebuffat, « Aires sémantiques des principaux mots libyques », in MEFRA 118/1, 2006, p. 267-295
- Otto Rössler: *Die Sprache Numidiens*. In: *Sybaris: Festschrift Hans Krahe zum 60. Geburtstag am 7. February 1958, dargebracht von Freunden, Schülern und Kollegen*. Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1958 *(Deutungsversuch der libyschen Morphologie)*